

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до першої редакції проекту національного стандарту
ДСТУ ХХХХ:202_

Системи пожежної сигналізації та оповіщення.

**Настанови щодо побудови систем, проектування, монтування,
пусконаладжування та технічного обслуговування**

1 Підстава для розроблення проекту національного НД

Національний стандарт розробляється ініціативно з метою підвищення ефективності систем пожежної сигналізації та оповіщення, що використовуються для протипожежного захисту будинків і споруд, відповідно до теми завдання 736.2.1.1-2017 Програми робіт з національної стандартизації на 2020 рік.

Проект національного стандарту розроблено згідно з технічним завданням, погодженим з ТК 25 «Пожежна безпека та протипожежна техніка» та затвердженим ТОВ «Фіттіх АГ» – Україна».

2 Термін виконання

Початок робіт – серпень 2020 року.

Закінчення робіт – січень 2021 року.

3 Призначеність і завдання національного НД

Національний стандарт призначено для регламентації вимог щодо побудови, проектування, монтування, експлуатування та технічного обслуговування систем пожежної сигналізації та оповіщення. Системи пожежної сигналізації та оповіщення є одним з видів систем протипожежного

захисту. Вони складаються з компонентів, які з'єднано між собою з метою якомога більш раннього виявлення пожежі та забезпечення:

- подання місцевих та/або дистанційних звукових та/або світлових сигналів оповіщення про пожежу особам, наявним на об'єкті, а також сигналів пожежної тривоги органам, що мають повноваження, відповідальним за будівлі і простори навколо них;

- подання сигналів на пуск у разі пожежі інших систем протипожежного захисту, функціонально пов'язаного з ними обладнання та/або вимикання інших інженерних систем і технологічного обладнання.

Функції системи пожежної сигналізації та оповіщення такі:

- виявляти пожежу якомога раніше і подавати сигнали та індикації, щоб можна було вжити відповідних заходів;

- подавати звукові та/або світлові сигнали особам, наявним у будинку, яким може загрозувати пожежа.

Системи пожежної сигналізації та оповіщення відіграють ключову роль у ранньому виявленні пожежі і поданні сигналів про її виникнення з метою забезпечення можливості якнайшвидшої евакуації осіб, наявних на об'єкті, з небезпечної зони, а також мінімізації збитків від пожеж. Розроблення стандарту має за мету підвищення їх ефективності, що, як очікується, дасть змогу зменшити смертність і травматизм, спричинені пожежами в будинках і спорудах, а також зменшити матеріальну шкоду, якої завдають пожежі.

Прийняття розроблюваного національного стандарту сприятиме підвищенню безпеки для життя і здоров'я людей під час пожеж, а також зниженню збитків завдяки оснащенню будинків і споруд системами пожежної сигналізації та оповіщення, побудованими згідно з сучасною уявою, використанням відповідного обладнання і з огляду на задачі, розв'язання яких поставлено за мету в кожному конкретному випадку.

Порядок та особливості оснащення будинків і споруд системами пожежної сигналізації та оповіщення регулюються державними та галузевими будівельними нормами, які не містять інформації, яка є предметом нормування розроблюваного стандарту. Водночас, чинний в Україні національний стандарт ДСТУ-Н CEN/TS 54-14:2009 *Системи пожежної сигналізації та оповіщення. Частина 14. Настанови щодо побудови, проектування, монтування, введення в експлуатацію, експлуатування і технічного обслуговування* (CEN/TS 54-14:2004, IDT) технічно застарів, а знов прийняті в Європі технічні специфікації (CEN/TS 54-14:2018) не мають статусу гармонізованого стандарту і, до того ж, містять обмаль інформації щодо сучасних технологій виявлення пожеж і, звичайно ж, не враховують специфіку національної нормативної бази України.

4 Характеристика об'єкта стандартизації

Об'єктом стандартизації є побудова, проектування, монтування, пусконаладжування, експлуатування та технічне обслуговування систем пожежної сигналізації та оповіщення. Такі системи відіграють ключову роль у протипожежному захисту будинків і споруд і приведення нормативної бази щодо них до сучасного рівня розвитку технологій, безумовно, сприятиме підвищенню його ефективності.

Об'єкт стандартизації пов'язано з іншими системами протипожежного захисту (пожежогасіння, димо- та тепловидалення, передавання тривожних сповіщень тощо), а також іншими інженерними системами та обладнанням, які мають змінювати стан чи режим функціонування або ж вимикатися у разі формування тривожного сигналі системою пожежної сигналізації та оповіщення (до них належать системи вентиляції, кондиціонування повітря та опалення, протипожежні двері, ворота і завіси, системи аварійного освітлення тощо, а також технологічне обладнання).

Стандарт розроблюється на основі європейських технічних специфікацій CEN/TS 54-14:2018 «Fire detection and fire alarm systems — Part 14: Guidelines for planning, design, installation, commissioning, use and maintenance», які є основою для розроблення національних стандартів з урахуванням специфіки нормативної бази конкретної країни (у цьому випадку – України). Окрім них, враховано національний досвід передових європейських держав (зокрема, Великобританії), а також європейських асоціацій страхових компаній (CEA, VdS) у галузі побудови, проектування, монтування, пусконаладжування, експлуатування та технічного обслуговування систем пожежної сигналізації та оповіщення.

5 Взаємозв'язок з іншими національними НД

Розроблюваний стандарт взаємопов'язаний з серією стандартів ДСТУ EN 54 щодо компонентів систем пожежної сигналізації та оповіщення, стандартом щодо робіт та послуг щодо систем протипожежного захисту та систем охоронного призначення (ДСТУ EN 16763), нормами щодо пожежної класифікації матеріалів і виробів, зокрема, за реакцією на вогонь (ДСТУ EN 13501), а також рядом нормативних документів щодо кабельної продукції та інших виробів, використовуваних у складі систем пожежної сигналізації та оповіщення. Документ містить посилання на відповідні стандарти і, відповідно, враховує їх вимоги.

Прийняття розроблюваного стандарту не потребуватиме внесення змін до чинних національних стандартів.

6 Джерела інформації

Під час розроблення проекту стандарту як джерела інформації використано такі нормативні документи та інші джерела:

ДСТУ EN 54 (усі частини) Системи пожежної сигналізації та оповіщення

ДСТУ EN 12094 (усі частини) Стаціонарні системи пожежогасіння.

Системи газового пожежогасіння. Вимоги щодо компонентів

ДСТУ EN 12101 (усі частини) Системи протидимного захисту

ДСТУ EN 12259 (усі частини) Стаціонарні системи пожежогасіння.

Компоненти спринклерних та дренчерних систем

ДСТУ EN 13501:2016 Пожежна класифікація будівельних виробів і будівельних конструкцій. Частина 1. Класифікація за результатами випробувань щодо реакції на вогонь (EN 13501-1:2007+A1:2009, IDT)

ДСТУ EN 16763:2017 (EN 16763:2017, IDT) Послуги та роботи щодо систем протипожежного захисту та систем охоронного призначення

ДСТУ EN 50200:2016 (EN 50200:2006, IDT) Метод випробування на вогнестійкість незахищених кабелів із малим поперечним розрізом, призначених для застосування в колах систем безпеки

ДСТУ EN 50399:2016 (EN 50399:2011, IDT) Загальні методи вогневих випробувань. Визначення показників тепловиділення та димоутворення кабелів під час випробування на поширювання полум'я. Випробувальне устаткування. Процедури випробування та оцінювання результатів

ДСТУ EN 61672-1:2017 (EN 61672-1:2013, IDT; IEC 61672-1:2013, IDT) Електроакустика. Вимірювачі рівня звуку. Частина 1. Загальні технічні вимоги

ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2019 (EN ISO/IEC 17020:2012, IDT; ISO/IEC 17020:2012, IDT) Оцінка відповідності. Вимоги до роботи різних типів органів з інспектування

Технічний регламент обладнання та захисних систем, призначених для використання в потенційно вибухонебезпечних середовищах

EN 14637 Building hardware — Electrically controlled hold-open systems for fire/smoke door assemblies — Requirements, test methods, application and maintenance

EN 15650 Ventilation for buildings — Fire dampers

EN 50136 (усі частини) Alarm transmission systems

BS 5839-1:2017 Fire detection and fire alarm systems for buildings. Code of practice for design, installation, commissioning and maintenance of systems in non-domestic premises

BS 8434-2:2003+A2:2009 Methods of test for assessment of the fire integrity of electric cables. Test for unprotected small cables for use in emergency circuits. BS EN 50200 with a 930° flame and with water spray

VdS 2095 Guidelines for automatic fire detection and fire alarm systems — Planning and installation

CEA 4040 Planning and installation for automatic fire detection and fire alarm systems

Code of practice for design, installation, commissioning and maintenance of aspirating smoke detector (ASD) systems

ДБН В.1.2-14:2018 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд

7 Додаткові дані

Проект національного стандарту оформлено у відповідності до вимог, встановлених нормативними документами системи національної стандартизації.

8 Дата набуття чинності

Передбачуваний термін набуття чинності – 1 січня 2022 року.

Спеціальні підготовчі заходи для впровадження розроблюваного стандарту не потрібні.

9 Інформація про коментарі

Перша редакція проекту національного стандарту надається на розгляд й опрацювання в Технічний комітет стандартизації ТК 25 «Пожежна безпека та протипожежна техніка».

Технічний комітет стандартизації
«Пожежна безпека та протипожежна техніка» (ТК 25),
ТОВ «Фіттіх АГ» – Україна”

Володимир Носач

“ _____ ” _____ жовтня 2020 р.